

รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน
เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

Research On Model For Developing A Professional Learning Community By
Developing Lessons Together To Promote Learning Management Competencies
Of Teachers At Pho Kham Prachasan School Kalasin Primary Educational Service
Area Office 3

อลิสสร่า ผุดผ่อง¹

Received : April 21, 2023

Revised : May 3, 2023

Accepted : May 22, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 (2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ (3) ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ และ (4) ประเมินรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูในโรงเรียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 จำนวน 113 คน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพปัจจุบันปัญหาการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์เขต 3 พบว่า อยู่ในระดับมาก

2. สร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวทางการประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบ และตรวจสอบรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า ระดับมาตรฐานความเหมาะสม และระดับมาตรฐานความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนต้น 2) ส่วนเนื้อหา และ 3) ส่วนท้าย และผลการตรวจสอบคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เพื่อ

ส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ระดับมาตรฐานความเหมาะสม และระดับมาตรฐานความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก

3. ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ ดังนี้ ผลการปฏิบัติชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ พบว่า ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ผลการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ พบว่า ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ พบว่า ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด และคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3

4. ประเมินรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ พบว่า ระดับมาตรฐานความเป็นประโยชน์ และระดับมาตรฐานความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ พบว่า ระดับมาตรฐานความเป็นประโยชน์ และระดับมาตรฐานความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ, การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน, สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

¹ ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ ตำบลแขงบาตาล อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ Mail : alissraphod@gmail.com โทร 0861823971

Abstract

Research on Model for developing a professional learning community by developing lessons together to promote learning management competencies of teachers at Pho Kham Prachasan School Kalasin Primary Educational Service Area Office 3 is Research and Development. The objective of the research is to (1) Study the current problem and the need to promote the learning management competency of teachers in schools under the Kalasin Primary Educational Service Area Office 3. (2) Create and verify formats Developing a professional learning community By developing lessons together to promote learning management competencies of teachers at Pho Kham Prachasan School (3) Experiment with the professional learning community development model by developing joint lessons to promote the learning management competencies of teachers at Pho Kham Prachasan School and (4) Evaluate the model for developing a professional learning community by developing joint lessons to promote the learning management competencies of teachers at Pho Kham Prachasan School . The sample group included school teachers Kalasin Primary Educational Service Area Office 3, 113 people. Information providers include: 9 experts and the population includes 11 teachers at Pho Kham Prachasan School. The tools used in the research include questionnaires, Statistics used include: frequency values, percentage values, means and standard deviations.

The research results found that

1. Current situation, problems in promoting learning management competencies of teachers in schools under the jurisdiction of the Kalasin Primary Educational Service Area Office 3. It was found that moderate level and the need to promote the learning management competency of teachers in schools under the jurisdiction of the Kalasin Primary Educational Service Area Office 3 It was found at high level.

2. Create a model for developing a professional learning community by developing lessons together to promote the learning management competency of teachers at Pho Kham Prachasan School, consisting of 5 elements. These include 1) basic theory and principles of the model, 2) objectives of the model, 3) content of the model, 4) methods of operation of the model, and 5) guidelines for evaluating the performance of the model and check the format by experts, it was found that the standard level of appropriateness and level of accuracy standards at a high level and a manual for using the professional learning community development model by developing lessons together to promote learning management competencies of teachers at Pho Kham Prachasan School It consists of 3 parts: 1) the beginning, 2) the content, and 3) the end and the results of examining the manual for using the professional learning community development model by developing joint lessons to promote the learning management competencies of teachers at Pho Kham Prachasan School by experts, it was found that the standard level of appropriateness and level of accuracy standards at a high level

3. Experiment with the professional learning community development model by developing joint lessons to promote the learning management competencies of teachers at Pho Kham Prachasan School. As follows: results of professional learning community practice

by developing joint lessons of teachers at Pho Kham Prachasan School . It was found that the overall level of practice was at a high level. The results of the joint lesson development of teachers at Pho Kham Prachasan School. Results promoting the learning management competencies of teachers at Pho Kham Prachasan School found that the overall level of practice was at the highest level and the quality of students in terms of academic achievement after using the model, it was higher than before using the model, which had a target of 3 percent.

4. Evaluate the model for developing a professional learning community by developing joint lessons to promote learning management competencies of teachers at Pho Kham Prachasan School. It was found that the standard level of usefulness overall was at a high level and the overall feasibility standard level is at a high level and the results of the evaluation of the manual for using the professional learning community development model by jointly developing lessons to promote the learning management competencies of teachers at Pho Kham Prachasan School. It was found that the standard level of usefulness overall was at a high level and the overall feasibility standard level is at a high level.

Keywords : Professional learning community, Developing lessons together, teachers' learning management competency

บทนำ

การจัดการศึกษาเพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียน ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาหรือคนไทยยุคใหม่นั้น จะต้องมีการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ของครูแล้วสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ที่เรียกว่า Professional Learning Community (PLC) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2564 : 2) สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง Professional Learning Community ของ สโตลล์ (Stoll, 2010 : 8) ที่กล่าวว่า มีการให้การยอมรับและพูดถึงในวงกว้างเกี่ยวกับ Professional Learning Community : PLC ในหลายประเทศว่าทำให้เกิดการรวมตัว การช่วยเหลือ การร่วมมือซึ่งกันและกัน รวมทั้งมีการสะท้อนกระบวนการดำเนินงาน วิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และฮาร์ด (Hord, 2009 : 40-42) กล่าวว่า เป้าหมายหลักของสถานศึกษา คือ การเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพการจัดการเรียนการสอน โดยคุณภาพการจัดการเรียนการสอนจะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องแบบมีอาชีพ บริบทที่สนับสนุนการเรียนรู้แบบมีอาชีพ คือชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่มีความเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ของนักเรียนในห้องเรียน และการเรียนรู้จากเพื่อน ๆ และซาร์เจนท์และฮันนัม (Sargent and Hannu, 2009 : 45-47) ได้กล่าวว่าการที่ครูได้เข้าร่วมใน “ชุมชนการเรียนรู้วิชาชีพครู (Teacher professional learning communities)” ทำให้ครูมีการพัฒนาการเรียนการสอน ได้เรียนรู้เทคนิคการช่วยเหลือผู้เรียนได้ดีขึ้นสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้แก้ปัญหาปัจจุบันได้ด้วยเนื่องจากโดยธรรมชาติแล้วครูชาวอเมริกันจะโดดเดี่ยวตนเอง นอกจากนี้ยังพบว่า มีผลดีต่อการสร้างวัฒนธรรมวิชาชีพระดับสถานศึกษา ซึ่งนำไปสู่การเพิ่มความร่วมมือ ความรู้สึกเป็นเจ้าของการพัฒนาวัฒนธรรม และความเป็นผู้นำในกลุ่มครูด้วยกัน เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ได้ผลดีที่สุด เพราะเห็นว่า ได้ช่วยให้ครูพัฒนาวิชาชีพ พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนมากกว่าในขณะเดียวกันทำให้ครูเกาะติดอยู่กับการทำงานในโรงเรียน ในประเทศญี่ปุ่นได้ดำเนินวิธีการคล้ายรูปแบบนี้มาตั้งแต่ต้นทศวรรษที่ 1990 เรียกว่า “กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study Process)” ซึ่งการดำเนินกิจกรรมร่วมกันนี้ ครูในประเทศจีนก็ได้ให้ความสนใจ เช่น การใช้แลกเปลี่ยนหลักสูตรเทคนิคการเรียนการสอน

การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (lesson study) เป็นแนวคิดที่ว่าด้วยลักษณะการทำงานของ กลุ่มครูที่ร่วมกัน ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสอนและการเรียนรู้ในชั้นเรียนแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องในระยะยาว ในบริบทการทำงานจริงของตนเพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนาการจัดการ เรียนการสอนของตน และเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน โดยดำเนินงานตามขั้นตอนของ “กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study Process)” ซึ่งเป็นกระบวนการทำงานพัฒนาวิชาชีพร่วมกันของกลุ่มครูที่ให้ความสำคัญกับการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิดและการเรียนรู้ของนักเรียนโดยตรงในชั้นเรียนและการอภิปรายสะท้อนความคิดร่วมกัน ซึ่งในปัจจุบันนานาประเทศ รวมถึงประเทศไทยมีการนำแนวคิดนี้มาใช้ในหลายมิติทั้งในมิติของการพัฒนานักเรียน มิติของการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน รวมไปถึงมิติของการพัฒนาวิชาชีพครูทั้งในส่วนของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษาครูและการพัฒนาครูประจำการ ตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. 2545 โดยมีคำเรียกแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกันหรือที่นิยมทับศัพท์ว่า Lesson Study นี้หลายคำ ทั้งการศึกษาชั้นเรียน การศึกษา และพัฒนาบทเรียน การวิจัยบทเรียน การวิจัยแผนการสอน หรือการศึกษาและพัฒนาแผนการสอน ทั้งนี้ในพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2555 ได้กำหนดให้ใช้คำว่า “การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน” แทนคำว่า “การศึกษาผ่านบทเรียน” ที่เคยใช้ในพจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2551 แนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเป็นแนวคิดที่เน้นความร่วมมือรวมพลัง โดยกลุ่มครูจะดำเนินงานตามวงจรกระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน 6 ขั้นตอน ประกอบด้วย 1) ขั้นกำหนดบทเรียน 2) ขั้นวางแผนบทเรียน 3) ขั้นสอน 4) ขั้นสะท้อนความคิดและการประเมิน 5) ขั้นปรับปรุงแก้ไขบทเรียน และ 6) ขั้นแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การพัฒนาบทเรียน กระบวนการคิด และข้อค้นพบของกลุ่ม เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจสิ่งที่กลุ่มครูเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เป็นแนวทางการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาครู และเป็นแนวทางในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทาง

วิชาชีพครูได้สามารถปรับเปลี่ยนมุมมองและการปฏิบัติของครูโดยผ่านการเรียนรู้ภายในของตนเองร่วมกับกลุ่มครูด้วยกัน เพื่อเป้าหมายของการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน (ชาโรนิตวีร์วิญญู, 2558 : 4) เนื่องจากครูผู้สอนขาดความรู้ ความเข้าใจในด้านการจัดการเรียนรู้ จึงต้องพัฒนาสมรรถนะครูให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีความพร้อมในการใช้ศักยภาพ ความสามารถในการที่จะขับเคลื่อนนำโรงเรียนไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามที่มุ่งหวัง สอดคล้องกับแนวความคิดเรื่องสมรรถนะ (Competency) ที่มีบทบาทและถูกนำมาใช้ในหน่วยงานการศึกษามากขึ้น ในปัจจุบันการกำหนดสมรรถนะจะต้องกำหนดให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายของหน่วยงานกำหนดให้สอดคล้องรองรับกับหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคล (อาภรณ์ ภูววิทยพันธ์, 2558 : 13) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560 : 2) ได้ระบุไว้ว่าสมรรถนะเป็นมาตรฐานและเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้การบริหารงานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมรรถนะจะเป็นตัวบ่งบอกว่า ถ้าเราต้องการจัดการเรียนการสอน การบริหาร หรือการนิเทศการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ และบรรลุผลตามเป้าหมายจะต้องใช้บุคคลที่มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะด้านใดบ้าง เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะความสามารถในด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษานั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเกี่ยวพันโดยตรงกับการจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง สอดคล้องกับวิชา พรหมโชติ (2564 : 172) ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี พบว่า พบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ครูมีทักษะในด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อ และแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก และผลการประเมินความพึงพอใจในการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผู้บริหารโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 มีความตระหนักในความเป็นวิชาชีพครู เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลและความก้าวหน้าแก่ราชการ และจากการศึกษาข้อมูลจากผลการสอบ O-NET ปีการศึกษา 2563 - 2564 ของนักเรียนโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ ยังต่ำกว่าเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด และเมื่อศึกษาข้อมูลจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ ในมาตรฐานที่ 3 ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่า โดยภาพรวมผลการประเมินอยู่ในระดับคุณภาพดี มีข้อเสนอแนะครูควรพัฒนา 1) ควรนำหลักสูตรมาพัฒนาให้เป็นปัจจุบัน 2) ควรออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด/นักเรียน 3) ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากสื่อที่หลากหลายและสรุปถอดบทเรียนสอดแทรกแง่คิดพร้อมนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ เน้นการบูรณาการนำมาใช้ในชีวิตจริง 4) ควรนำผลการวิจัยชั้นเรียนมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง 5) ควรมีการวางแผนร่วมกันอย่างต่อเนื่องในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น 6) ควรมีการวัดผลและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน 7) ควรจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต และ 8) ควรมีการใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จากจุดที่ควรพัฒนาในภาพรวมของครูในโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ นั้น ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากอาชีพครูถือว่าสำคัญอย่างยิ่งเพราะครูมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญมั่นคง และก่อนที่จะพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญได้นั้น จะต้องพัฒนาคนการพัฒนาคนจะดำเนินไปอย่างถูกต้องก็เพราะมีระบบการศึกษาที่ดีและระบบการศึกษาจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพก็เพราะมีครูที่มีคุณภาพนั่นเอง (โรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์, 2564 : 67-68)

จากความสำคัญและปัญหาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรที่จะหาทางแก้ไขปัญหา ปรับวิธีการสอนหาวิธีอื่น ๆ เข้ามาเสริมการเรียนการสอน เพื่อตอบสนองปัญหาดังกล่าว โดยครูจะต้องมีจิตวิญญาณในความเป็นครูที่จะทุ่มเท

การสอนเพื่อนนักเรียน และเสริมสร้างสมรรถนะของครูให้เป็นครูในศตวรรษที่ 21 สามารถจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ท่ามกลางสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและจากที่ผู้วิจัยได้พูดคุยกับครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ ครูผู้สอนส่วนใหญ่ยังมีความต้องการพัฒนาตนเองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของตนในการพัฒนานักเรียนให้เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 แต่แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ยังไม่มีแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 เพื่อพัฒนาครูให้เกิดสมรรถนะในด้านความรู้ ความเข้าใจทักษะ คุณลักษณะและเจตคติที่ดี อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ ให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3
4. เพื่อประเมินรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวรสถิตย์พิจิตร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 จำนวน 113 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามตรวจสอบ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน

เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ จำนวน 11 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สภาพปัจจุบันปัญหาการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์เขต 3 พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต 3 พบว่า อยู่ในระดับมาก

2. สร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต 3 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวทางการประเมินผลการดำเนินงานของรูปแบบ และตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต 3 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ระดับมาตรฐานความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก และระดับมาตรฐานความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก และคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์ เขต 3 ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนต้น 2) ส่วนเนื้อหา และ 3) ส่วนท้าย และผลการตรวจสอบคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์เขต 3 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ระดับมาตรฐานความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก และระดับมาตรฐานความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก

3. ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์เขต 3 ดังนี้ ผลการปฏิบัติชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์เขต 3 พบว่า ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ผลการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์เขต 3 พบว่า ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์เขต 3 พบว่า ระดับการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด และคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3

4. ประเมินรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์เขต 3 พบว่า ระดับมาตรฐานความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก และระดับมาตรฐานความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพสินธุ์เขต 3 พบว่า ระดับมาตรฐานความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก และระดับมาตรฐานความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลไว้ 4 ประเด็น ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันปัญหาการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และความต้องการส่งเสริมสมรรถนะ การจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ใน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนมีความสำคัญและจำเป็นใน ปัจจุบัน เป็นการพัฒนาการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษาและชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยมีเป้าหมาย การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มีการเรียนรู้ร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ ทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา เรียนรู้ได้เร็ว นำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้เรียนและบรรลุตามเป้าหมายที่โรงเรียนตั้ง ไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีระชัย ศรีวงษ์รัตน์ (2559) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการ เรียนรู้ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของ สมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 พบว่า โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้อง กับงานวิจัยของวิไลลักษณ์ เพรศแก้ว (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้โรงเรียนในสังกัด เทศบาลตำบลวาใหญ่ จังหวัดสกลนคร โดยการอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน พบว่า ครูผู้สอน 27 คน สามารถจัดการเรียนรู้ โดยรวมมีความเหมาะสม ในระดับปานกลาง เห็นควรให้ครูผู้สอนส่งเสริมด้านการเตรียมจัดการ เรียนรู้ การจัดกิจกรรม การใช้สื่อ และการประเมินผล เพื่อสามารถนำไปจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบล วาใหญ่ จังหวัดสกลนคร ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐวุฒิ ใจแน่น (2563) ได้ศึกษาการ พัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้แนวคิด ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัดดา แจ่มสกุล (2564) ได้ศึกษาการศึกษาสภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า สภาพการ ดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพปัจจุบันการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ภาพรวมอยู่ ในระดับมาก

2. สร้างและตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 ดังนี้ ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของ รูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ และ 5) แนวทางการประเมินผลการดำเนินงานของ รูปแบบ และผลการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อ ส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ระดับมาตรฐานความเหมาะสม ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และระดับ มาตรฐานความถูกต้อง ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และผลการสร้างคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการ

เรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนต้น ส่วนเนื้อหา และ ส่วนท้าย และผลการตรวจสอบคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ระดับมาตรฐานความเหมาะสม ในภาพรวม อยู่ในระดับมากและระดับมาตรฐานความถูกต้อง ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพดังกล่าวมีองค์ประกอบครบถ้วนตามแนวคิดการพัฒนาในรูปแบบ และครอบคลุมภารกิจและเป้าหมายสำคัญของโรงเรียนในการพัฒนาครูและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานเป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและมีคุณภาพสอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพภายใน และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและชุมชนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัชญ์พัฒน์ ไฉเมือง และคณะ (2563) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประกอบด้วย 1) ทฤษฎีพื้นฐานและหลักการของรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) เนื้อหาของรูปแบบ 4) วิธีการดำเนินงานของรูปแบบและ ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีความเป็นไปได้ในระดับมากและมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประกอบด้วย ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คำชี้แจงการใช้คู่มือและ วัตถุประสงค์คู่มือส่วนที่ 2 เนื้อหาและส่วนที่ 3 แหล่งอ้างอิง และผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีความเป็นไปได้ในระดับมากและมีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริษา ครุศรี (2563) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีชื่อว่า 6 cross 6 ประกอบด้วย แนวคิดและหลักการ วัตถุประสงค์องค์ประกอบเชิงกระบวนการ วิธีการดำเนินงาน การประเมินผล และเงื่อนไขการนำรูปแบบไปใช้ รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตรแก้ว คณะวาปี (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเสมือนเพื่อส่งเสริมสมรรถนะทางวิชาชีพครูของโรงเรียนสุภาพะ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นในการประเมินรับรองรูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเสมือน โดยรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3. ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 ดังนี้ ผลการปฏิบัติชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 พบว่า ระดับการปฏิบัติ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 พบว่า ระดับการปฏิบัติ ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 3 พบว่า ระดับการปฏิบัติในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และคุณภาพผู้เรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้รูปแบบ สูงกว่าก่อนใช้รูปแบบ ซึ่งเป้าหมายที่ตั้งไว้ร้อยละ 3 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยการรวมกลุ่ม ครู บุคลากรทางการศึกษา เพื่อร่วมกันวางแผน ทำงานร่วมกัน สนับสนุน แลกเปลี่ยนเรียนรู้

ผ่านการสนทนาสะท้อนผล เรียนรู้ร่วมกันการจัดการเรียนรู้ที่มีครูเป็นผู้กระตุ้นเพื่อสร้างความสนใจที่เกิดจากตัวนักเรียน มาใช้ในการทำกิจกรรมค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวนักเรียนเอง นำไปสู่การเพิ่มความรู้ที่ได้จากการลงมือปฏิบัติ โดยนักเรียนมีการเรียนรู้ผ่านกระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ที่จะนำมาสู่การสรุปความรู้ใหม่ มีการเขียนกระบวนการจัดทำโครงการและได้ผลการจัดกิจกรรมเป็นผลงานแบบรูปธรรมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรยุทธ รุจาคม (2561) ได้ศึกษาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลวิจัยพบว่า การดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของอลิตา ธงภักดี (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมาเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการออกแบบ การจัดการเรียนรู้และ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และนักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไอริน ปันพุด (2562) ได้ศึกษาแนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในอันดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชา พรหมโชติ (2564) ได้ศึกษาการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน สังกัดเทศบาลนครสุราษฎร์ธานี ได้ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการ ฝึกปฏิบัติ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ การนิเทศติดตามผล และประเมินสมรรถนะทั้งด้านความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการปฏิบัติ และความพึงพอใจ และผลการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน พบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ได้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ครูมีทักษะในด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก

4. ประเมินรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ระดับมาตรฐานความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก และระดับมาตรฐานความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก และผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 พบว่า ระดับมาตรฐานความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก และระดับมาตรฐานความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่ารูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3 เกิดจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาของผู้เรียนและครู และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจในการออกแบบและพัฒนาบทเรียนร่วมกัน มีทักษะและประสบการณ์การจัดการเรียนรู้และจากการได้รับการส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิรัชญ์พัฒน์ ใจเมือง และคณะ (2563) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก ผลการประเมินรูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ความเป็นไปได้ในระดับมาก และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประกอบด้วย ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คำชี้แจงการใช้คู่มือ

และวัตถุประสงค์คู่มือ ส่วนที่ 2 เนื้อหาและส่วนที่ 3 แหล่งอ้างอิง และผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหาร เพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 3 ผู้ศึกษาได้ศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและสัมภาษณ์ครูผู้สอน (2563) ได้ศึกษารูปแบบการพัฒนาครูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 3 รูปแบบมีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 3 ผู้ศึกษาได้ใช้ควรปฏิบัติดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนที่ประสงค์จะนำรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 3 ไปใช้ควรศึกษารายละเอียดองค์ประกอบต่าง ๆ ของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งบทบาทครูและบทบาทนักเรียนให้เข้าใจก่อน เพื่อเป็นแนวปฏิบัติและให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด

2. ครูผู้สอนควรดำเนินการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การออกแบบการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การใช้และพัฒนาสื่อวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ และ 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

3. การนำรูปแบบการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพด้วยการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 3 ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ครูผู้สอนสามารถปรับเปลี่ยนเนื้อหาการสอนได้ โดยต้องคำนึงถึงผู้เรียน ระดับความยากง่ายของเนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และขึ้นอยู่กับบริบทของผู้เรียนและโรงเรียนในแต่ละที่ด้วย

4. ครูผู้สอนควรชี้แจงและอธิบายกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเข้าใจ เพื่อผู้เรียนได้มีแรงจูงใจในการพัฒนาเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยการจัดการเรียนรู้ของครูด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนเชิงคุณภาพ

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อให้เกิดคุณภาพของผู้เรียนโรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 3

3. ควรมีการศึกษาและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยบูรณาการแนวคิด ทฤษฎีที่แตกต่างออกไปจากพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น ซึ่งอาจได้รูปแบบพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนที่แตกต่างกันไป

เอกสารอ้างอิง

- จิรัชญ์พัฒน์ ใจเมือง และคณะ. (2563). “รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา”
วารสาร ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา. 19 (4), 139-152.
- ฉัตรแก้ว คณะวาปี. (2565). การพัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเสมือน เพื่อส่งเสริมสมรรถนะทางวิชาชีพครูของโรงเรียนสุภาพะวิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร์
อุตสาหกรรมดุสิต สาขาวิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม (เทคโนโลยีการศึกษา) สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ชาธิณี ตีรวิญญู. (2558). “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC). ใน บังอร เสรีรัตน์ ชาธิณี ตีรวิญญู และ เรวดี ชัยเชาวรัตน์ (บ.ก.), 9 วิธีสร้างครูสู่ศิษย์เอกสารประมวล
แนวคิดและแนวทางพัฒนาวิชาชีพครู” **วารสารครุศาสตร์**. 32 (2), 13-27.
- ณัฐภูมิ ใจแน่น. (2563). การพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่ง
การเรียนรู้ทางวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2.
วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ธีรยุทธ รุจาคม. (2561). การดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของครูโรงเรียน
มัธยมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ กลุ่ม 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6.
การศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- นัตตา แจ่มสกุล. (2564). การศึกษาสภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน
ขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2.
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- โรงเรียนโพธิ์คำประชาสรรค์. (2564). แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีการศึกษา 2564. กาฬสินธุ์ :
สำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 3.
- ลลิตา ธงภักดี. (2561). “การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
จังหวัดนครราชสีมาเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือ.” **วารสารชุมชนวิจัย**. 12 (1):138-153.
- วิชา พรหมโชติ. (2564). การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล
นครสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- วิไลลักษณ์ เพรศแก้ว. (2560). การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้โรงเรียนในสังกัด
เทศบาลตำบลวาใหญ่ จังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วีระชัย ศรีวงษ์รัตน์. (2559). แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). **คู่มือการประเมินสมรรถนะครู.**

กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

_____. (2564). **แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2564 – 2565) สำนักงานคณะกรรมการ**

การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.

สุปรีชา ครุศรี. (2563). “รูปแบบการพัฒนาคูตามแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนใน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา.” **พัฒนวารสาร.** 7(2):195-200.

อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์. (2558). **การประเมินผลการฝึกอบรมบนพื้นฐาน.** กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

ไอริน ปันพุด. (2562). **แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาสังกัด**

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

Hord, S.M. (1997). **Guiding professional learning communities: inspiration,**

challenge, surprise, and meaning. Corwin Press.

Sargent and Hannu (2009). “Theories to aid understanding and implementation of

interprofessional education.” **Journal of Continuing Education in the Health**

Professions, 29(3), 178-184.

Stoll, L., (2010). “Professional learning communities: A review of the literature. ”

Journal of Educational Change, 7(4), 221-258.